

KYTS 3.1 PRAJAPATIRAKAAMAYATA - KRISHNA YAJURVEDA TAITTIRIYA SAMHITA PATHA

kṛṣṇa yajurvēdīya taittirīya saṃhitāyā-ntṛtīyakāṇḍē prathamah praśnaḥ -
nyūnakarmābhidhānaḥ

ō-nnamaḥ paramātmanē, śrī mahāgaṇapatayē namaḥ,
śrī gurubhyō namaḥ □ hariḥ ōm □

prajāpātirakāmayata prajā-ssṛjēyēti sa tapō-'tapyata sa śarpānāsṛjata sō-'kāmayata
prajā-ssṛjēyēti sadvītīyāmatapyata sa vayāḡsya sṛjata sō-'kāmayata prajā-ssṛjēyēti sa
tṛtīyāmatapyata sa ēta-ndīkṣitavāda-māpaśya-ttamāvada-ttatō vai sa prajā āsṛjata ya-
ttapāstaptvā dīkṣitavādaḥ vadāti prajā ēva tadyajāmāna- [tadyajāmānaḥ, sṛjatē
yadvai] 1

-ssṛjatē yadvai dīkṣitō-'mēddhya-mpaśyaṭyapāsmāddīkṣākrāmaṭi nīlāmasya harō
vyētyabāddha-mmanō daṛidra-ñchakṣu-ssūryō jyōtiṣāḡsrēṣṭhō dīkṣē mā māhāsīrityāha
nāsmāddīkṣā-'pākrāmaṭi nāsyā nīla-nna harō vyēti yadvai dīkṣitamābhivarṣātidīvyā
āpō-'śāmtā ōjō balā-ndīkṣā- [balā-ndīkṣām, tapō-'sya-] 2

-ntapō-'sya-nirghnāntyundaṭi-rbalā-ndhattaujō dhatta balā-ndhatta mā mē dīkṣā-mmā
tapōnirvādhiṣṭētyāhaj tadēva sarvāmātma-ndhattē nāsyaujō bala-nna dīkṣā-nna
tapōnirghnāntyagnirvai dīkṣitasyā dēvatā sō-'smādētarhīṭira īva yarhi yāti
tamīśvāragṇ rakṣāgṇsi hantō- [hantōḥ, bhadrādaḥ] 3

-rbhadrādaḥ-śrēyaḥ prēhibṛhaspatīḥ pura ētā tē āstvityāhābrahma vai dēvānā-
mbrhaspatīstamēvānvā rābhatē sa ēnaḡm sa-mpārayatyē damāganma dēvayajāna-
mṛthīvyā ityāha dēvayajānaḡg hyēṣa pṛthīvyā āgachChāṭi yō yajātē viśvē dēvā
yadajūṣanta pūrva ityāha viśvē hyētaddēvā jōṣayāntē yadbrāhmaṇā ṛkhsāmābhyāḡ
yajūṣā santarānta ityāharkhsāmābhyāḡ hyēṣa yajūṣā santarāṭi yō yajātē rāyaspoṣēṇa
samīṣā-mādēmētyā-hā-'śīśāmēvai tāmā śāstē □ 4 □

(yajāmānō - dīkṣāgṇ - hantō - rbrāhmaṇā -śchatūrvigṇsātīścha) (a. 1)

ēṣa tē gāyatrō bhāga itī mē sōmāya brūtādēṣa tē traīṣṭūbhō jāgātō bhāga itī mē
sōmāya brūtāchChandōmānāḡm sāmṛājya-ṅgachChēti mē sōmāya brūtā-dyō vai
sōmaḡm rājānaḡm sāmṛājyaḡm lōka-ṅgāmāyītvā krīṇāti gachChāṭi svānāḡm sāmṛājya-

ñChandāgṃsī khalu vai sōmāsya rājñā-ssāmrañjyō lōkaḥ purastā-thsōmāsya
kṛayādēvamabhi māntrayēta sāmrañjyamēvai- [sāmrañjyamēva, ēnaṃ lōka-ṅgāmayitvā]
5

nāṃ lōka-ṅgāmayitvā krīṇāti gachChāti svānāgṃ sāmrañjyaṃ yō vai tānūnaptrasyā
pratiṣṭhāṃ vēdaḥ pratyēva tiṣṭhati brahmavādinō vadanti na prāśñanti na juhvatyatha
kvā tānūnaptra-mprati tiṣṭhatīti prajāpātau manasīti brūyā-ttiravā jighrē-tprajāpātau
tvā manasi juhōmītyēṣā vai tānūnaptrasyā pratiṣṭhā ya ēvaṃ vēdaḥ pratyēva tiṣṭhati yō
[pratyēva tiṣṭhati yaḥ, vā āddhvāryōḥ] 6

vā āddhvāryōḥ pratiṣṭhāṃ vēdaḥ pratyēva tiṣṭhati yatō manyētānābhikramya hōṣyāmīti
ta-ttiṣṭhannā śrāvayēdēṣā vā āddhvāryōḥ pratiṣṭhā ya ēvaṃ vēdaḥ pratyēva tiṣṭhati
yadābhikramyā juhuyā-tpṛatiṣṭhāyā iyā-ttasmā-thsamānatraḥ tiṣṭhātā hōtavā-
mpratiṣṭhityai yō vā āddhvāryō-ssvaṃ vēdaḥ svavānēva bhavati sruḡvā āsyaḥ svam
vāyavyāmasya [vāyavyāmasya, sva-ñchāmasō-‘sya] 7

sva-ñchāmasō-‘syaḥ svam yadvāyavyam vā chāmasam vā-‘nānvārabhyā-”śrāvayē-
thsvādīyā-ttasmā danvārabhyā ”śrāvayagḡ svādēva naiti yō vai sōmāma- pratiṣṭhāpya
stōtra-mūpākārōtya pratiṣṭhita-ssōmō bhavatyapṛatiṣṭhita-ssōmō- ‘pratiṣṭhita-
nyukthānyapṛatiṣṭhitō yajāmānō ‘pratiṣṭhitō ‘dhvāryurvā yavyam vai sōmāsya
pratiṣṭhā chāmasō-‘syaḥ pratiṣṭhā sōma-ssōmāsyaḥ stōmā ukthānā-ṅgraham vā ḡṛhītvā
chāmasam vōnnīyā stōtramupā kuryā-tpṛatyēva sōmagḡ sthāpayāti pratiṣṭōma-
mpratyukthāni prati yajāmānastiṣṭhāti pratyāddhvāryuḥ □ 8 □

(ēva - tiṣṭhati yō - vāyavyāmasya - graham vai - kāna - vigṃśatischa) (a. 2)

yajñam vā ēta-thsa-mbhāraṇti ya-thsōmakṛayānyai pādam yajñamukhagṃ hāvirdhānē
yarhi hāvirdhānē prāchī pravartayēyustarhi tēnākṣamupā-ñjyā-dyajñamukha ēva
yajñamanu santānōti prāñchāmagṃni-mpra hāraṇtyu-tpatnīmā nāyāntyanvanāgṃsī pra
vartayāntyatha vā āsyaḥ dhiṣṇīyō hīyatē sō-‘nū dhyāyati sa īśvarō rudrō bhūtvā [] 9

prajā-mpaśūn. yajāmānasya śamāyitōryarhi paśumā pṛitamudāñcha-ṅnāyānti tarhi
tasyā paśuśrapāṅagṃ harē-ttēnāivainā-mbhāginā-ṅnkarōti yajāmānō vā āhavanīyō
yajāmānam vā ētadvi kāraṇtē yadāhavanīyā-tpaśuśrapāṅagṃ harānti sa vaiva
syānnīrmanthyam vā kuryā-dyajāmānasya sātmatvāya yadi paśōravādāna-
nnaśyēdājyāsya pratyākhyāyamavā dyē-thsaiva tataḥ prāyāschittiryē paśum
vīmathnīran. yastān kāmayētā ”rtīmārchChēyuriti kuvidaṅgēti namō vṛktivatyaṛchā-
”ḡnīddhrē juhuyānamō vṛktimēvaiṣam vṛnktē tājagārtīmārchChānti □ 10 □

(bhūtvā - tataḥ - śadvigṃśatischa) (a. 3)

prajāpātērjāyāmānāḥ prajā jātāścha yā imāḥ □ tasmai prati pra vēdayachikītvāgṃ anū
manyatām □ ima-mpaśu-mpaśupatē tē ādya baddhnāmyāgnē sukṛtasya maddhyē □
anū manyasva suyajā yajāmaḥ juṣṭā-ndēvānāmīdamastu havyam □ prajānantaḥ

pratigrhṇantī pūrvē prāṇamaṅgēbhyaḥ paryācharāntam □ suvarṅgaṃ yāhi paṭhibhi
rdēvayānai-rōśadhīṣu pratīṣṭhā śarīraiḥ □ yēṣāmīśē [yēṣāmīśē, paśupatiḥ] 11

paśupatiḥ paśūnā-ñchatuṣpadāmuṭa chā dvīpadām □ niṣkrītō-‘yaṃ yajñiyā-
mbhāgamētu rāyaspōṣā yajāmānasya santu □ yē baddhyamānāmanu baddhyamānā
ābhyaikṣānta manāsā chakṣuṣā cha □ aṅnistāgṃ agrē pramūmōktu dēvaḥ prajāpātiḥ
prajāyā samvidānaḥ □ ya āraṇyāḥ paśavō vīśvarūpā virūpā-ssantō bahudhaikārūpāḥ
□ vāyustāgṃ agrē pramūmōktu dēvaḥ prajāpātiḥ prajāyā samvidānaḥ □
pramuñchamānā [pramuñchamānāḥ, bhuvānasya rētō] 12

bhuvānasya rētō gātu-ndhātta yajāmānāya dēvāḥ □ upākṛtagṃ śāsāmānaṃ
yadasthājīva-ndēvānāmapyētu pāthāḥ □ nānā prāṇō yajāmānasya paśunā yajñō
dēvēbhi-ssaha dēvayānāḥ □ jīva-ndēvānāmapyētu pāthā-ssatyā-ssantu yajāmānasya
kāmaḥ □ ya-tpaśurmāyumakṛtōrō vā paḍbhirāḥatē □ agnirmā tasmādēnāsōviśvā-
nmuñchatvagamhāsaḥ □ samītāra upētāna yajña- [yajñam, dēvēbhīrinṣitam □] 13

-ndēvēbhīrinṣitam □ pāsā-tpaśu-mpramūñchata bandhādyajñapāti-mparī □ adītiḥ
pāsā-mpramūmōktvēta-nnamāḥ paśubhyaḥ paśupatiyē karōmi □ arātīyanta-
madhāra-nkrṇōmī ya-ndviṣmastasmī-npratī muñchāmī pāsām □ tvāmu tē dādhirē
havyāvāhagṃ śrtaṅkartārāmuṭa yajñiyā-ñcha □ agnē sadākṣa-ssatānurhi bhūtīvā-‘thā
havyā jātavēdō juṣasva □ jātavēdō vapayā gachCha dēvāntvagṃ hi hōtā prathamō
bābhūthā □ ghṛtēna tva-ntānuvō vardhayasva svāhākṛtagṃ havirādantu dēvāḥ □
svāhā dēvēbhyō dēvēbhya-ssvāhā □ 14 □

(īśē - pramuñchamānā - yajñam - tvagṃ - ṣōḍāśa cha) (a. 4)

prajāpātyā vai paśavastēṣāgṃ ruḍrō-‘dhīpatīrya-dētābhyā-mupā karōti
tābhyāmēvainā-mpratīprōchyā-“lābhata ātmanō-‘nāvrasakāya dvābhyāmupākārōti
dvīpādyajāmānaḥ pratīṣṭhityā upākṛtya pañchā juhōti pāñktāḥ paśavaḥ paśūnēvā
vārundhēmṛtyavē vā ēṣa nīyatē ya-tpaśustaṃ yadānvārabhēta pramāyūkō yajāmāna-
ssyānnānā prāṇō yajāmānasya paśunētyāḥ vyāvṛtṭyai [vyāvṛtṭyai, ya-tpaśurmāyu-]
15

ya-tpaśurmāyu-makṛtēti juhōti śāntyai samītāra upētānētyāḥ
yathāyajurēvaitadvapāyāṃ vā āhriyamāñāyā-magnērmēdhō-‘pā krāmatī tvāmu tē
dādhirē havyāvāhamitī vapāmaḥbhi juhōtyagnērēva mēdhamavā rundhē-‘thō śrtaṭvāyā
purastā-thsvāhā kṛtayō vā anyē dēvā upariṣṭā-thsvāhākṛtayō-‘nyē svāhā dēvēbhyō
dēvēbhya-ssvāhētyābhitō vapā-ñjuhōti tānēvōbhaya-ñprīnāti □ 16 □

(vyāvṛtṭyā - abhitō vapāṃ - pañchā cha) (a. 5)

yō vā ayāthādēvatam yajñamūpacharatyā dēvatābhyō vṛśchyatē pāpīyā-nbhavati yō
yāthādēvatanna dēvatābhyā ā vṛśchyatē vasīyā-nbhavatyāgnēyyarchā
“gnīddhramābhi mṛśē-dvaiṣṇavyā hāvīrdhānāmagnēyyā sruchō vāyavyāyā

vāyavyānyaindriyā sadō yathādēvatāmēva yajñamupā charatī na dēvatābhya ā
vṛśchyatē vasīyā-nbhavati yunajmī tē pṛthivī-ñjyōtiṣā saha yunajmī vāyumaṅtarīkṣēṇa
[vāyumaṅtarīkṣēṇa, tē saha] 17

tē saha yunajmī vāchagṃ saha sūryēṇa tē yunajmī tīsrō vīpṛcha-ssūryāsya tē □
agnirdēvatā gāyatrī Chandā upāgṃsōḥ pātrāmasi sōmō dēvatā triṣṭu-pChandō-
'ntaryāmasya pātrāmasīndrō dēvatā jagatī Chandā indravāyuvōḥ pātrāmasi bṛhaspati-
rdēvatā-'nuṣṭu-pChandō mītrāvaruṇayōḥ pātrāmasyaśvinau dēvatā paṅktiśChandō-
'śvinōḥ pātrāmasi sūryō dēvatā bṛhatī [] 18

Chandā-śśukrasya pātrāmasi chandramā dēvatā satō bṛhatī Chandō maṅthinaḥ
pātrāmasi viśvēdēvā dēvatōṣṇihā Chandā āgrayaṇasya pātrāmasīndrō dēvatā
kaḥuchChandā ukthānā-mpātrāmasi pṛthivī dēvatā vīrāt Chandō dhruvasya pātrāmasi
□ 19 □

(āntarīkṣēṇa - bṛhatī - trayāstrigṃśachcha) (a. 6)

iṣṭargō vā āddhvāryuryajāmānasyēṣṭargaḥ khalu vai pūrvō-'rṣṭuḥ, kṣīyata āsanyānmā
mantrā-tpāḥi kasyāśchidabhiśāstyā iti purā prātaranuvākājjuhuyādātmanā ēva
tadāddhvāryuḥ purastāchCharmā nahyatē-'nārtiyai saṃvēśāyā tvōpavēśāyā tvā
gāyatriyā striṣṭubhō jagatyā abhibhūtyai svāhā prāṇāpānau mṛtyōrmā pāta-
mprāṇāpānau mā mā hāsiṣṭa-ndēvatāsu vā ētē prāṇāpānayo- [ētē prāṇāpānayoḥ,
vyāyāchChantē] 20

-rvyāyāchChantē yēṣāgṃ sōmā-ssamṛchChatē saṃvēśāyā tvōpavēśāyā tvētyāḥa
Chandāgṃsi vai saṃvēśā upavēśāśChandōbhirēvāsya Chandāgṃsi vṛṅktē
prētīvantyājyāni bhavantyābhijītyai marutvātīḥ pratīpadō vijītyā ubhē bṛhadrathantarē
bhāvata iyaṃ vāva rāthantaramāṣau bṛhadābhyāmēvaināmaṅtarētyadya vāva
rāthantaraḥ svō bṛhadādyāśvā dēvaināmaṅtarēti bhūtam- [bhūtam, vāva rāthantara-]
21

-~ṃvāva rāthantara-mbhāviṣya-dbrha-dbhūtāchchajvainā-mbhaviṣyātaśchāntarēti,
parīmitaṃ vāva rāthantaramaparīmita-mbrha-tparīmitāchchajvainā-maparīmitāchchā-
'ntarēti viśvāmitrajamadāgnī vasiṣṭhēnāspardhētāgṃsa ētajjamadāgni rviḥavyāma
paśya-ttēṇa vai sa vasiṣṭhasyēndriyaṃ vīryāmavṛṅktā yadvīḥavyagṃ śasyatā
indriyamēva tadvīryāṃ yajāmānō bhrātṛvyasya vṛṅktē yasya bhūyāgṃsō yajñakṛatava
ityāḥu-ssa dēvatā vṛṅktā iti yadyāgniṣṭōma-ssōmah parastā-thsyā-duḥkthyā-ñkurvīta
yadyukthyā-ssyādātīrātra-ñkurvīta yajñakṛatubhirēvāsya dēvatā vṛṅktē vasīyā-
nbhavati □ 22 □

(prāṇāpānayō - rbhūtam - ~ṃvṛṅktē - 'ṣṭāvīgṃśatiścha) (a. 7)

ñigrābhyā-sstha dēvaśrutā āyūrmē tarpayata prāṇa-mmē tarpayatāpāna-mmē
tarpayata vyāna-mmē tarpayataḥ chakṣūrmē tarpayataḥ śrōtrā-mmē tarpayataḥ manōmē

tarpayata vāchā-mmē tarpayatā-”tmānā-mmē tarpayatāngāni mē tarpayata prajā-
mmē tarpayata paśū-nmē tarpayata grhā-nmē tarpayata gaṇā-nmē tarpayata
sarvagāṇa-mmā tarpayata tarpayāta mā [] 23

gaṇā mē mā vi tṛṣṇannōśādhayō vai sōmāsyā viśō viśaḥ khalu vai rājñāḥ pradātōrīsvārā
ajindra-ssōmō-’vīvr̥dham vō manāsā sujātā ṛtāprajātā bhaga idvā-ssyāma □ indrēṇa
dēvīrvīrudhā-ssaṃvidānā anū manyantāgṃ savānāyā sōmāmityāhausādhībhya
ēvainagg svāyaī vīśa-ssvāyaī dēvatāyai nīryāchyābhi śuṇōtī yō vai
sōmāsyābhiṣūyamāṇasya [sōmāsyābhiṣūyamāṇasya, prathamō-’gṃśu-] 24

prathamō-’gṃśu-sskandātī sa īśvara īndriyaṃ vīryā-mprajā-mpaśūn. yajāmānasya
nirhāntōstamaḥbhi māntrayētā-” mā-’skānthasaha prajayā sāha rāyaspōṣēṇēndriya-mmē
vīryā-mmā nivārdhīrityāśīśāmēvaitāmā śāsta indriyasyā vīyārsya prajāyāi
paśūnāmanīrghātāya draphsaśchāskanda pṛthivīmanu dyāmīmañcha yōṇīmanu yaścha
pūrvāḥ □ tṛtīyaṃ yōṇīmanu sañcharānta-ndraphsa-ñjūhōmyanu sapta hōtrāḥ □ 25 □
(tarpayāta mā - ’bhiṣūyamāṇasya - yaścha - daśā cha) (a. 8)

yō vai dēvā-ndēvayaśasēnārpayāti manuṣyā-nmanuṣyayaśasēnā dēvayaśasyēva
dēvēṣu bhavāti manuṣyayaśasī mānuṣyēṣu yā-nprāchīnā-māgrayaṇā-dgrahā-ngr̥hñīyā-
ttānūpāgṃśu gr̥hñīyādyānūrdhvāgstānūpabdīmatō dēvānēva taddēvayaśasēnārpayati
manuṣyā-nmanuṣyayaśasēnā dēvayaśasyēva dēvēṣu bhavāti manuṣyayaśasī
mānuṣyēṣvagniḥ prātassavaṇē pātvasmān. vaiśvānarō māhīnā vīśvasāmbhūḥ □ sa
nāḥ pāvākō draviṇa-ndadhā- [draviṇa-ndadhātu, āyūsmanta-] 26

-tvāyūsmanta-ssahabhākṣā-ssyāma □ viśvē dēvā maruta indrō aśmānaśmi-ndvītīyē
savānē na jāhyuḥ □ āyūsmantaḥ priyamēṣāṃ vadāntō vāya-ndēvānāgṃ sumātau
syāma □ ida-nṛtīyagṃ savāna-nkavīnāmṛtēṇa yē chāmasamairāyanta □ tē
saūdhanvaṇā-ssuvārānaśānā-ssvīṣṭi-nnō abhi vaśīyō nayantu □ āyatānavatīrvā anyā
āhūtayō hūyantē-’nāyatanā anyā yā āghāravātīstā āyatanāvatīryā- [āyatanāvatīryāḥ,
saūmyāstā] 27

-ssaūmyāstā ānāyatanā aīmdravāyava-mādāyā-”ghāramā ghārayēdaddhvarō yajñō-
’yamāstu dēvā ośādhībhyah paśavē nō janāyā viśvāsmāi bhūtāyā-’ddhvarō-’sī sa
pīnvasva ghṛtavāddēva sōmēti saūmyā ēva tadāhūtīrāyatānavatīḥ karōtyāyatānavā-
nbhavatī ya ēvaṃ vēdāthō dyāvāpṛthivī ēva ghṛtēṇa vyūnattī tē vyūttē upajīvanīyē
bhavata upajīvanīyō bhavatī [bhavati, ya ēvaṃ vēdaiṣa] 28

ya ēvaṃ vēdaiṣa tē rudrabhāgō ya-nnīrayāchathāsta-ñjūśasva vīdērgaūpaṭyagṃ
rāyaspōṣagṃ suvīryagṃ saṃvathsarīṇāg svāstim □ manūḥ puṭrēbhyō dāyaṃ
vyābhajā-thsa nābhānēdiṣṭha-mbrahmaçharyaṃ vasāntā-nnirābhajā-thsa ā-’gāchChā-
thsō-’bravī-tkāthā mā nirābhāgitī na tvā nirābhākṣamityā-bravīdaṅgīrasa imē
saṭramāsatē tē [saṭramāsatē tē, suvaṛgaṃ lōka-nna] 29

súvargam lōka-nna prajānantī tēbhya īda-mbrāhmaṇa-mbrūhi tē súvargam lōkam yantō ya ēṣā-mpaśavastāgstē dāsyantīti tadēbhyaō-‘bravī-ttē súvargam lōkam yantō ya ēṣā-mpaśava āsa-ntānāsmā adadusta-mpaśubhiścharāntam yajñavāstau ruḍra ā-‘gāchCha-thsō-‘bravīnmama vā imē paśava ityadurvai - [] 30

mahyāmimānityābravīnna vai tasya ta īsata ityābravī-dya-dyājñavāstau hīyātē mama vai taditī tasmā-dyājñavāstu nābhyāvētyaḡm sō-‘bravī-dyājñē mā ”bhajāthā tē paśū-nnābhi magḡsya itī tasmā ēta-mmanthinā-ssagg srāvamājūhō-ttatō vai tasyā ruḍraḡ paśū-nnābhyāmanyata yatraita mēvam vīdvā-nmanthinā-ssagg srāva-ñjuhōtī na tatra ruḍraḡ paśūnābhi mānyatē □ 31 □

(dadhātvā - yatānavatīryā - upajīvanīyō bhavati - tē-‘ - durvai - yatraita - mēkādāśa cha) (a. 9)

juṣṭō vāchō bhūyāsa-ñjuṣṭō vāchaspatāyē dēvī vāk □ yadvāchō madhūma-ttasmi-nmā dhā-ssvāhā sarāsvatyai □ rchā stōmaḡm samārdhaya gāyatrēṇā rathantaram □ brhadgāyatravārtani □ yastē draḡhsa-sskandāti yastē aḡmśurbāhuchyūtō dhīṣaṇāyōrupasthāt □ addhvarīyōrvā pari yastē pavitrā-thsvāhākṛtamindrāya ta-ñjuhōmi □ yō draḡhsō aḡmśuḡ pātītaḡ pṛthivyā-mpārivāpā- [pṛthivyā-mpārivāpāt, purōḍāśā-tkarāmbhāt □] 32

-tpurōḍāśā-tkarāmbhāt □ dhānāsōmānmanthinā indra śukrā-thsvāhākṛtamindrāya ta-ñjuhōmi □ yastē draḡhsō madhūmāḡm indriyāvān-thsvāhākṛtaḡ punarāpyēti dēvān □ divaḡ pṛthivyāḡ paryāntarīkṣā-thsvāhā kṛtamindrāya ta-ñjuhōmi □ addhvarīyurvā rtvijā-mprathamō yūjyatē tēna stōmō yōkṭavyā ityāhurvāgāgrēgā agrā ētvṛjugā dēvēbhyaō yasō mayī dadhātī prāṇā-npaśusuḡ prajā-mmayī [] 33

cha yajāmānē chētyāḡhā vāchāmēva tadyājñamukhē yūnaktī vāstu vā ētadyājñasyā kriyatē yadgrahā-ngrhītvā bhāṣpavamānagḡm sarpāntīparāmchō hi yanti parāchībhi-sstuvatē vaiṣṇavyarchā punarētyōpā tiṣṭhatē yajñō vai viṣṇuḡ ryajñamēvākarviṣṇō tvannō antāma-śśarmā yachCha saḡantya □ pra tē dhārā madhuśchutaḡ uthsā-nduhratē akṣitamityāḡhā yadēvāsyā śayānasyōpaśuṣyātī tadēvāsyaitēnā ”pyāyayati □ 34 □

(parivāpāt - prajā-mmayī - duhratē - chatūrdaśa cha) (a. 10)

aḡninā rayimāśñava-tpōṣāmēva divēdivē □ yaśasāḡm vīravāttamam □ gōmāḡm aḡnē-‘vīmāḡm āsvī yajñō nṛvathsākhā sadamidāpramṛṣyaḡ □ idāvāḡm ēṣō āsura prajāvā-ndīrghō rayiḡ pṛthubudhna-ssābhāvān □ āpyāyasyā, santē □ iha tvaṣṭāramagriyam viśvarūpamupā hvayē □ āsmākāmastu kēvālaḡ □ tannāsturīpamadhā pōṣayītnu dēvā tvaṣṭarvī rārāṇa-ssyāsva □ yatō vīraḡ [yatō vīraḡ, karmaṇyā-ssudakṣō] 35

kārmaṇyā-ssudakṣō yuktagrāvā jāyātē dēvakāmaḡ □ śivastvāṣṭarīhā-” gāhi vībhuh pōṣā utatmanā □ yajñēyājñē na udāva □ piśāngārūpa-ssubharō vayōdhā-śśruṣṭī vīrō

jāyatē dēvakāmaḥ □ prajā-ntvaṣṭā viṣyātu nābhimaṣmē athā dēvānāmapyētu pāthāḥ
□ praṇōdē vyā, nō divaḥ □ pīpivāgṃ saḡṃ sarāsvata-sstanam yō viśvadārśataḥ □
dhukṣīmaḥi prajāmiṣām □ 36 □

yē tē sarasva ūrmayō madhūmantō ghṛtaśchutaḥ □ tēṣā-ntē sumnamīmahē □ yasyā
vrata-mpaśavō yanti sarvē yasyā vratamūpaṭiṣṭhānta āpāḥ □ yasyā vrātē
pūṣṭipatiṛniviṣṭastagṃ sarāsvantamavāsē huvēma □ divyagṃ sūpaṛṇam vāyasa-
mbr̥hantāmapā-ṅgarbhāṃ vṛṣabhamōśādhīnām □ abhīpaṭō vṛṣṭyā tarpayānta-ntagṃ
sarāsvantamavāsē huvēma □ sinīvālī pṛthūṣṭukē yā dēvānāmasi svasā □ juṣasvā
havya- [havyam, āhūta-mprajā-ndēvi] 37

-māhūta-mprajā-ndēvi didiḍḍhi naḥ □ yā sūpāṇi-ssvāṅguri-ssuṣūmā bahusūvārī □
tasyaḥ viśpatniyai havi-ssinīvālyai jūhōtana □ indrāṃ vō viśvataṣparī, ndra-nnarāḥ □
asītavarṇā harāya-ssupaṛṇā mihō vasānā divamu-tpātanti □ ta ā-‘vāvṛṭraṇ-thsadānāni
kṛtvā-’di-tpṛṭhivī ghṛtairyūdyatē □ hirāṇyakēśō rajāsō visārē-‘hīrdhunīrvātā iva
dhrajīmān □ śuchiḥhrājā uṣasō [uṣasāḥ, navēdā yaśāsvatī-] 38

navēdā yaśāsvatī-rapasyuvō na saṭyāḥ □ ā tē supaṛṇā āminanta ēvāḥ kṛṣṇō nōnāva
vṛṣabhō yadīdam □ śivābhīrna smayāmānābhīrā-‘gā-tpatānti mihā-sstanayāntyabhīrā
□ vāśrēvā vidyunmīmāti vaṭhsa-ṇna mātā śiṣakti □ yadēṣām vṛṣṭirasārji □
parvataśchīnmaḥi vṛddhō bibhāya divaśchi-thsānū rējata svanē vāḥ □ ya-ṭkrīḍātha
maruta [marutaḥ, ṛṣṭimanta] 39

ṛṣṭimanta āpā iva saḍdhriyāñchō dhavaddhvē □ abhi krānda stanaya garbhāmā dhā
udaṇvatā pari dīyā rathēna □ dṛṭigṃ su kāṛṣa viṣṭa-nnyāñchagṃ samā
bhāvāntūdvatā nipādāḥ □ tva-ntyā chīdachyutā-‘gnē paśurna yavāsē □ dhāmā ḥa ya-
ttē ajaraḥ vanā vṛśchanti śikvāsāḥ □ agnē bhūrīṇi tavā jātavēdō dēvā svadhāvō-
‘mṛtāsyā dhāmā □ yāśchā [] 40

māyā māyināṃ viśvaminva tvē pūrvī-ssāndadhuh pṛṣṭabandhō □ divō nō vṛṣṭi-
mmārutō rarīddhva-mprapīnvata vṛṣṇō aśvāsyā dhārāḥ □ arvāmētēnā
stanayitnunēhyapō niṣiñchannasūraḥ pītā nāḥ □ pinvāntyapō marutā-ssudānavaḥ
payō ghṛtavādvidathēsvā bhuvāḥ □ atya-ṇna mihē vi nāyanti vājinamuthsā-nduhanti
stanayāntamakṣitam □ udaprutō marutastāgṃ iyarta vṛṣṭim- [vṛṣṭim, yē viśvē] 41

--myē viśvē marutō jūnanti □ krōśāṭi gardā kaṇyēva tunnā pēru-ntuñjānā patyēva
jāyā □ ghṛtēnā dyāvāpṛṭhivī madhūnā samūkṣataḥ payāsvatīḥ kṛṇatā-’pa ośādhīḥ □
ūrjā-ñchaḥ tatrā sumāti-ñchā pinvathā yatrā narō maruta-ssīñchathā madhū □
udūtyam, chītram □ aūrva-bhṛguvachChuchīmapnavānavadā huvē □ agnigṃ
sāmudravāsasam □ ā savagṃ sāvīturyāthā bhagāsyē va bhujigṃ huvē □ agnigṃ
sāmudravāsasam □ huvē vātāsvana-ñkavi-mpaṛjanyākrandyagṃ saḥāḥ □ agnigṃ
sāmudravāsasam □ 42 □

(vīra - iṣagṃ - haṡya - muṣasō - maruta - ścha - vṛṣṭim - bhagāśya - dvādaśa cha) (a. 11)

(prajāpātirakāmayatai - śa tē gāyaṭrō - yajñam vai - prajāpātērjāyāmānāḥ - prajāpātyā - yō vā ayāhādēvata - miṣṭargō - nigrābhyā-sstha - yō vai dēvā - Ńjuṣṭō - 'gninā rayi - mēkādaśa)

(prajāpātirakāmayata - prajāpātērjāyāmānā - vyāyāchChantē - mahyāmimā - nmāyā māyinān - dvichātvāriḡśat)

(prajāpātirakāmayatā, aḡnigṃ sāmudravāsasam)

□ harīḥ ōm □

□ kṛṣṇa yajurvedīya taittirīya saṃhitāyā-ntṛṭīyakāṇḁē prathamāḥ praśna-ssamāptaḥ □

Sri Amritananda Natha Guruvu Garu, Amrita Nilayam, Gowravaram Village & Post, Kavali Mandal, Nellore District, Andhra Pradesh.
Phone Number: +91 9493475515 | www.amritanilayam.org